

ČRNOmaBELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ST. 1 »LJUDSKA PRAVICA«

1. MAJ

Prvi maj je edinstven praznik: praznujejo ga milijonske množice delavskega razreda po vsem svetu. V tem se živo kaže, kako tesno je svetovni delavski razred povezan med seboj kljub vsem mejam, nasprotjem med državami, zaveznikiškimi blokom in razlikovanjem med »malimi« in »velikimi«, med narodi, deželami in celinami. Prvega maja se delavski razred povsod, na vseh celinah in v vseh deželah zave, da je del celote — delavskega razreda vsega sveta. Bolj ali manj jim je povsod jasno, da imamo vsi skupen smoter: zmago delavskega razreda in naprednejšega družbenega reda na vsem svetu.

Toda delovni ljudje ne morejo praznovati prvega maja po vsem svetu svobodno in sproščeno kakor pri nas. Ne morejo tako mogočno manifestirati svoje moči, uspehov svojega ustvarjalnega dela in svoje volje, da zavestno ustvarijo socializem. Morda je pri nas marsikdo že pozabil, da so se naši delavci pred vojno morali še celo boriti za pravico, da smejo praznovati prvi maj. Prehitro pozabljamo, da sta bile pred osvoboditvijo zavednost in borbenost delovnih ljudi »greh« in da so kapitalistični oblastniki najbolj preganjali najzavednejše, najnaprednejše delavce, ki so verovali v napredek, v zmago delavskega razreda in v socializem.

Zdaj pa praznujemo prvi maj ne le, da bi proslavili največjo zmago, ki smo jo dosegli z zmago ljudske revolucije in z ustanovitvijo ljudske države, marveč tudi, da bi nam še bolj živo stopilo pred oči, v kako pomembnem zgodovinskem boju sodelujemo; z lastnimi silami, z velikimi naporji, ob premagovanju težav, kakršnih niso premagali še nikjer, uspešno gradimo socializem. Morda se prav zaradi tega, ker je naš boj za lepšo prihodnost vsakdanji, ker terja dan za dnem zelo mnogo od delovnih ljudi, ne zavedamo dovolj živo, kako veličastna je naša naloga. Ne pomislimo, da ne utiramo poti napredku le v naši deželi, temveč da smo zgled milijonskim množicam delovnih ljudi, ki bodo še morali stopiti na našo pot. Naša naloga je pionirska in največjega pomena za vse človeštvo. Zato pa so tudi naše dolžnosti in odgovornost do svetovnega proletariata tem večje. Na naših izkušnjah bodo gra-

Naši izdelki — ponos jugoslovanske grafične industrije

dili po drugih deželah sveta. Toda vodilo jim morajo biti tudi naša delovna vnema, naša požrtvovalnost naše junštvo in neomajnost spričo pritiska od Vzhoda in Zahoda, naša načelnost, naš internacionalizem in naš socialistični patriotizem.

Ne smemo pozabljati, da stopamo na čelo veličastnega spreveda in kažemo pot, da se nam pridružijo po nji delovni ljudje v deželah, kjer si delavski razred še ne more kovati svoje usode sam.

Ko praznujemo prvi maj, ga slavimo tudi zato, da bi ga morali svobodno praznovati delovni ljudje po vsem svetu. Praznujemo ga ob zavesti, da naši uspehi med petletko pomenijo krepitev delavskega razreda in naprednega gibanja po svetu, ne pa le krepitev naše dežele. Socializma ne gradimo le zase, marveč za človeštvo. Zato ima prvi maj tako velik pomen pri nas.

Cvet in sad

Najlepši cvet rodi se sto pomladi: iz tisočletnih sanj spočet, da sije, gori iz ognja stkan in sonce pije, da sad — prihodnost — dozori, zakladi,

iz bojev, dela, čiste bolečine: najlepši cvet, ki pet se let razcveta — v petletki sad zori za lepša leta, ko vsi cvetovi dozore v dobrine;

na cvetje naše plodna rosa pada — s krvjo se oplodi krvave srage; dežela vsa cvetoča je livada,

doslej odprli so se vsi cvetovi — po cvetju vodi pot do nove zmage: petletke naše že zore sadovi.

NAŠA LETOŠNJA SINDIKALNA DEJAVNOST

S kakšnim uspehom in prizadevanjem opravlja naša podružnica po obnem zboru svoje naloge? Nedvomno je potreben kratek obračun po prvem četrtletju in zlasti pred našim največjim praznikom, prvim majem, ko se nam spričo uspehov drugih delovnih kolektivov vsiljuje vprašanje, ali ne zaostajamo. Zdaj se pač še bolj živo zavedamo, da moramo biti med prvimi, zakaj letos je naša častna dolžnost, da si obdržimo prehodno zastavo.

Na seji sindikalnega upravnega odbora, na kateri so bili navzoči tudi grupni poverjeniki vseh oddelkov, ki je bila 17. aprila, je podal organizacijski tajnik tov. Egon Goslar obširno trimesečno tajniško poročilo, iz katerega podajamo najvažnejše misli o problematiki raznih sektorjev dela:

Nikakor ni bilo lahko najti ljudi, ki bi bili ne le pripravljeni požrtvovalno delati v sindikalnih organih, ampak bi imeli za to tudi vse pogoje. Priprave na občni zbor in resno razmišljanje, kakšen naj bo prihodnji upravni odbor, so pričale, da skrb za sindikat nikakor ni najmanjša. Zdaj pa si oglejmo, kako se je začelo delo po sestavi novega odbora.

Upravni odbor se je do aprila sestel na devetih sejah. Dve seji sta bili skupni z grupnimi poverjeniki. Doslej so se odborniki redno udeleževali sej, kar je vsekakor dokaz, da se zavedajo pomena sindikalnega dela in svojih dolžnosti. Seje so vsak ponedeljek.

Medtem smo izvolili tudi delavski svet, ki prevzema silno pomembne naloge v sodelovanju z upravo podjetja. Za predsednika delavskega sveta smo izvolili tov. Beraneka, za tajnika pa tov. Vilharja. Naglasiti je treba, da zadnje čase delavski svet ni pokazal dovolj delavnosti.

Večjega pomena za življenje v našem podjetju je tudi, da je bil uveljavljen delovni red. Nadalje smo sklepali delovne pogodbe s podjetjem. Mnogo tovarišev in tovarišic je sklenilo pogodbe za zaposlitev do upokojitve.

Da bi bilo delo čim bolj smotno, si je upravni odbor že spočetka prizadeval, naj si komisije sestavijo plane za vse leto in naj jih sestavljajo posebej za posamezne mesece. Komisija za kulturo in prosveto si je sestavila plan za tri me-

sece. V zadnjih treh mesecih se je posvečala predvsem organizaciji raznih sektorjev, konkretno, tekoče delo pa je bilo bolj odvisno od delavnosti in iniciativnosti posameznikov. Komisija je priredila 12 političnih predavanj po oddelkih. Marksističnega študija doslej še ni bilo, čeprav ga je komisija imela v načrtu. Razen političnih predavanj po oddelkih sta bili dve predavanji za vse oddelke v sindikalni dvorani, in sicer o socialnem zavarovanju in o delu zvezne Ljudske skupščine. Komisija ni oddala tajniku upravnega odbora četrtletnega poročila. V okviru dela komisije za kulturo in prosveto spada tudi tečaj za angleščino, ki ga zdaj obiskuje 15 tečajnikov in tečajnic. Omeniti je treba še dejavnost dramskega in orkestralnega krožka.

Komisija za plače in tekmovanje je opravila svojo nalogo, da se je naš kolektiv februarja v predkongresnem tekmovanju pridružil vsem grafičnim kolektivom Slovenije. S tekmovanjem pa ne moremo biti zadovoljni. Zaradi nekončnih del je bil plan februarja dosežen do 69,33%, marca pa smo ga presegli za 80 odstotkov. Četrtemesečni plan smo presegli za 30%. — V knjigovoznici dela po brigadnem načinu 33 tovarišev in tovarišic. Norme presegajo za 10%.

Komisija za plače in tekmovanje je februarja pregledala vsa delovna mesta, če so pravilno sistemizirana. Odkrila ni nobene nepravilnosti. — V strojni stavnici in knjigotisku so bile uvedene tehnične norme. — Knjigovoznica je kot najboljši oddelek prejela četrtletno prehodno zastavico. — Komisija za plače in tekmovanje je v celoti izpolnila svoj plan, razen uvedbe brigadnega načina dela v knjigotiskarski strojnici, kjer pa za ustanovitev brigad ni bilo pogojev.

Komisija za delovno zaščito je v prvem četrtletju dosegla lepe uspehe. Naletela je na precejšnje objektivne težave. Zdaj transportno dvigalo deluje brez kvarjenja; v pretisku so postavili novo vodovodno korito, v litorisalnici in klisarni pa so vstavili ventilatorje. Popolnoma je bil preurejen prostor za vlivanje valjev. Nove delovne obleke je dobilo 60 delavcev.

Tov. Francka Januš ni mogla voditi komisije za socialno skrbstvo in dopuste,

ker je prezaposlena. Zato je upravni odbor kooptiral kot predsednika komisije tov. Martina Ivanušo.

Podatki nam kažejo, da je bilo v prvem četrtletju precej bolezenskih izostankov: januarja je bilo zaradi njih izgubljenih 509 delovnih dni ali 4072 ur; februarja 376 dni ali 3008 ur in marca 321 dni ali 2568 ur. Zaradi neupravičenih izostankov pa smo v vsem četrtletju izgubili 8 delovnih dni ali 64 ur.

Med najdelavnejšimi komisijami je komisija za fizkulturo. Aktiv združuje precej aktivnih fizkulturnikov, vendar še ni zajel dovolj mladine. Priredili so štiri izlete v Kranjsko goro. Aktiv je sodeloval na grafičnem smučarskem tekmovanju za prvenstvo grafičarjev ter priboril pokal naši podružnici. Sodeloval pa je še pri dveh smučarskih tekmovanjih. Ima delavne sekcije: kegljaško, namiznoteniško in šahovsko. Komisija ima v načrtu, da si že letos zgradi kegljišče in poleg uredi prostor za odbojko in balinanje. Na kegljišču pa bi naj bil tudi prostor za namizni tenis.

Komisija za preskrbo je razdelila nekaj drobnih predmetov. Letos je njena glavna naloga, da se posveti preskrbi članstva z drvmi. Organizacijo same sečnje bo prevzelo podjetje. Sečišče so nam dodelili blizu Litije. Toda na tem sečišču ne bomo mogli nasekati dovolj drv za vse članstvo. — Podružnica bo morala posvetiti večjo skrb menzi, da bo bolj ustrezala po količini in kakovosti hrane, pa tudi, da bo v nji vladala vzorna snaga. — Vse dosedanje prošnje naših članov za dodelitev stanovanj so ostale brez uspeha. Zato je naloga podružnice, da posveti resno skrb tudi stanovanjskemu vprašanju.

Ljudska tehnika je pri nas popolnoma zamrla. To marsikdo na prvi pogled težko razume. Vzrok je pomanjkanje materiala in prostorov. Pomen ljudske tehnike je zelo velik tudi za naše podjetje in naša skrb mora biti, da delo organizacije čim prej oživimo.

Naša mladina mnogo premalo sodeluje pri sindikalnem delu. Od časa do časa pokaže pripravljenost ter vnemo, potem pa spet odpove. Kako naj pritegnemo mladino k živahnemu sodelovanju na vseh področjih naše dejavnosti, je nedvomno eno najresnejših vprašanj.

Malo razmišljanja o sindikalnem življenju

Zdi se, da marsikdo dandanes ne utegne razmišljati. To velja seveda tudi za našo sindikalno podružnico. Navadno se velika večina članov — in celo funkcionarji niso vselej izvezeti — izgovarja: Ne utegnem! Naj naredi kdo drug, ki je manj zaposlen! Zakaj pa prav jaz? Ali ni nikogar drugega? Ali si se že obrnil na druge?

Govorim torej o sindikalnem delu, ne pa toliko o razmišljanju. Navadno se ne obračamo na sodelavce s prošnjami, naj bi malo razmišljali, ampak naj bi samo nekaj naredili. Nekaj prav majhnega, kar je večkrat mogoče opraviti tako rekoč mimogrede. Ker pa je že kar pravilo, da ti odpovedo pomoč, te vse to prisili k razmišljanju o sindikalnem življenju. Seveda, po takšnem razmišljanju te utegne boleti glava.

Sklenil sem že, da bom napisal intervju z vsemi sodelavci po vrsti; zadevo

je treba vendar nekoliko pojasniti. Samo razmišljanje bi bilo najbrž precej jalovo. Začel bi tako nekako:

Tovariš ali tovarišica, ali bi te mikalo, da napravimo prijeten sprehod? Saj ne bo dolg in utrudljiv! V »Unionu« nas čaka spodobna večerja, seveda s pijačo. Denar? Brezplačno, brez skrbi!

Sodelavcu bi se seveda takoj razlezel obraz, nobene gube bi ne bilo več na razoranem čelu in oči bi se zaiskrile v življenjski vnemi brez slehernega sledu večne utrujenosti in vznevoljenosti. Že zjutraj bi utegnili napraviti sprehod, čeprav bi se dnevni red začel šele zvečer.

Toda intervju je treba pisati resno, zlasti še, ko so naši sodelavci vsi neznanško resni, ko je v ospredju njihova osebnost. Torej:

Tovarišica ali tovariš, pogrešal sem te na naši sindikalni prireditvi. Zelo sem se čudil, da te ni bilo.

— Prireditvi? Nič ne vem... Niso me obvestili. Ni bilo okrožnice. Nisem slišal, da bi kaj razglašali.

Nič, nič, nikar se ne oproščaj! Saj smo samo prevzemali zvezno prehodno zastavo. Nič takšnega! To se pripeti zelo redko temu ali onemu kolektivu.

— Saj sem vedel, da nisem nič zamudil. Kdor hoče imeti zastavo, pa jo naj prevzema.

Veseli me, da te ni prizadelo. Zakaj nekateri so se zelo razburjali, da se niso udeležili slovesnosti.

— Razburjali? Seveda, ljudje imajo slabe živce. Lepa reč! Nikdar še nisem nič zamudil, če se nisem udeležil.

Razburjali so se prav zaradi tega, ker se jim je zdelo, da so mnogo zamudili. Grajali so, da prireditelji niso razglasili vsega dnevnega reda prireditve.

— Nikdar me ni zanimal spored nobene sindikalne prireditve. Kako naj me zanima, ko sem vesel, če sploh ne vem, da ste kaj prirajali!

Obdolževali so nas, da so naše prireditve že kar zarotniške, češ saj veste, da bi se udeležili, če bi nam bil znan spored! Človek bi rad prišel tudi z dru-

IMELI SMO SINDIKALNO KNJIŽNICO

Da, imeli smo knjižnico, zakaj zdaj je nimajo več. Nekateri pa najbrž doslej še niso vedeli, da smo imeli knjižnico že več let, zato jim je vseeno, ali smo jo imeli ali ne; ne čutijo, da smo kaj izgubili. Na žalost je treba priznati, da knjižnica ni bila prav nič pri srcu veliki večini našega članstva.

Imeli smo knjižnico, ki je vsebovala leposlovna, politična in strokovna dela. Knjižnica res ni bila kdo vse kako bogata. Toda če je imela več sto knjig, to vendar ni malo. V nekem planu kulturno-prosvetne komisije je bilo zapisano, da se bo naša knjižnica letos obogatila na tisoč zvezkov. To je bil plan, ki je bil na zunaj zelo lep in izpodbujač. Ob takšnih planih se članstvo včasih navduši, češ glejte, kaj bomo imeli! Zakaj brž ko je plan sestavljen, se zdi, da je tudi že vsaj na pol uresničen.

Ko je naša knjižnica »zaživila«, ob ustanovitvi, smo večkrat pisali o nji. Uvedli smo kartoteko, uredili dežurno službo za izposojanje knjig, priporočali smo članstvu po oddelkih, naj si vsaj ogleda, kaj jim knjižnica nudi; grajali smo nezanimanje za knjige; čudili smo se, zakaj prav ljudje, ki sodelujejo neposredno pri nastajanju knjig, ne ljubijo bolj knjige; priporočali smo mladini, naj bi uvedla bralne krožke in posebne prireditve za širše bralne skupine, da bi se seznanjali z najboljšimi leposlovnimi deli in s pisatelji, razpravljali o njih ter se poglobljali v lepoto pisane besede. Prizadevali smo si tudi, da bi knjižnica dobila dovolj velike omare. Strokovnjak je pregledal in razvrstil strokovno literaturo, ki ima zelo velik pomen za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe članov, zlasti mlajših, v tiskarniških oddelkih.

Ko je bilo treba pisati poročila o poslovanju naše knjižnice, smo se sramovali, zakaj za knjižnico ni bilo niti toliko zanimanja, kakor za življenje na luni. Skoraj vsi so pozabili nanjo, le v planu kulturno-prosvetne komisije so še računali z njo.

Upravni odbor je sprevidel, da bodo leposlovne knjige iz naše knjižnice mnogo bolj koristile delovnim ljudem, če jih prepustimo krajevnomu odboru. Zakaj knjige so dandanes še tem bolj drago-

cene, ker so naklade nizke. Zares je neopravičljivo zadrževati knjige v zaklenjeni omari, ko je vendar toliko ljubiteljev knjig. Če naše članstvo noče brati, ga pač ne moremo prisiliti. Zares, vzgojiti bi ga morali. Toda preden bi ga vzgojili, bi utegnile naše knjige postati muzejska redkost. Upravni odbor je sklenil prepustiti leposlovne knjige krajevnomu odboru. Strokovna literatura še

ostane v nesrečni omari. Morda se bo kdo posej pozanimal zanjo in sprevidel, da bi utegnila koristiti našemu članstvu. Redka dela, kakršnih dandanes ne najdeš kjer koli niti za devize, se skrivajo v tesni omarici. To smo že večkrat ugotovili, vendar kaže, da članstva prav nič ne zanima.

Imeli smo knjižnico... Nimamo je več, ker je pač ne potrebujemo. Če pa bo kdo hotel brati, se bo pač moral obrniti na katero koli drugo knjižnico.

OBVEZNOSTI TUDI IZPOLNJUJEMO, NE LE PREVZEMAMO

Ko je naš kolektiv prevzel zvezno prehodno zastavo, je pokazal, da je vreden velikega priznanja zlasti s tem, da so se številni posamezniki zavezovali še nadalje prispevati časten delež pri izpolnjevanju planskih nalog. Da so se naši delavci tedaj dobro zavedali svojih dolžnosti in da se jih zavedajo dan za dnevno med stalno borbo za plan, dokazuje najbolje dosedanje izpolnjevanje njihovih obveznosti.

Med brigadami je prva izpolnila svojo obveznost brigada pod vodstvom tov. Apfla v knjigovozni. Pri broširanju revije »Komunist« je obveznost presešla za 5 odstotkov.

Zelo lep uspeh sta dosegla tovariša Menard in Premru v ročni stavnici med izpolnjevanjem obveznosti pri stavljanju

»Voznega reda«, obveznost sta presešla za 15 odstotkov.

Tov. Albin Hrovat iz ročne stavnice pa je svojo obveznost pri prelomu knjige »Elektrotehnika« presešel celo za 40%.

Strojni stavec Vladimir Ivančič, ki tekmuje za mesto najboljšega strojnega stavca v državi, kakor se je zavezal, je svojo obveznost za marec presešel za 9%.

Kolektivne obveznosti izpolnjujejo: strojnica knjigotiska, ročna stavnica, klisarna in litografija.

Svojo obveznost je presešel tudi tov. Egon Goslar; delal je vsako nedeljo najmanj po 5 nadur.

Vsi pa so s svojimi uspehi že doslej pokazali, da častno branijo naslov najboljšega kolektiva grafične stroke v državi.

25 let poklicnega dela

Naš kolektiv šteje tudi nekaj tovarišev, ki imajo za seboj že dolga leta poklicnega dela v grafični stroki in v istih prostorih. To pa hkrati pomeni, da so mnogo ustvarili neposredno s svojim delom, posredno pa so storili precej za napredek stroke zlasti, ker so se ob njih usposabljali mlajši tovariši. Svojega znanja niso ljubosumno skrivali, temveč so s predavanji in z vsakdanjo pomočjo mlajšim tovarišem skrbeli za strokovno izobrazbo naraščaja in za čim višjo strokovno raven dela v podjetju. Zato imajo velik delež pri zaslugah, da se je naše podjetje po svojih kakovostnih izdelkih uvrstilo na prvo mesto v državi.

Ob tej priliki omenjamo, da so že nad 25 let v poklicu in v »naši hiši« tova-

riši: Lado Hren, reprodukcijski fotograf, Janez Korenčan, cinkograf, in Ivan Ločniškar, pomožni delavec. O poklicnih jubilejih posameznih drugih tovarišev pa bomo govorili ob drugih prilikah.

Skrivalnica

Tov. Božo Sintič je obljubil, da bo za prvomajsko številko napisal članek, kako je naš kolektiv izpolnjeval letošnji četrtletni plan.

Kdor koli izmed bralcev najde v tej številki njegov članek, naj to takoj sporoči upravnemu odboru ali komur koli drugemu. Prejel bo zelo lepo nagrado — 5000 din. Veliko uspeha pri utrudljivem delu!

žinskimi člani, tako pa se nisem niti sam udeležil. To je treba objaviti v »Črno na belem«! Ožigosati vas je treba!

— Tudi jaz tako pravim! Samo piše naj kdo drug! Jaz nisem poučen in se ne vmešavam rad v svinjarije. Meni že smeš zaupati, za kaj gre. Zakaj se razburjajo?

Ali se ne boš razburil tudi ti, če ti povem? Obljubi!

— Za primojduš!

Naj ti torej opišem našo prireditve. Najprej... je spregovoril...

— Hudiča, ali me misliš moriti? Z govorancami začena!

Saj si vendar obljubil, da se ne boš razburjal! Povedati sem ti hotel vendar samo, kaj je bilo na sporedu. Če te pa ne zanima, naj povem vsaj, kaj je bilo na koncu sporeda ali po prireditvi.

— Zini že vendar!

No, nič posebnega! Samo kupone smo razdelili Seveda le tistim, ki so bili mavzočni. Kogar ni bilo, tistemu pač ni-

smo mogli dati, čeprav bi radi obdarili prav vse!

— Takko, barabel! Saj sem vedel! Spet preskrba, kaj! Vse bi vas dal zapret! Ali niste mogli povedati, da boste delili na prireditvi! Da bi prišel!

Vidiš, prav tako so se razburjali vsi, ki se niso udeležili lepe prireditve in ki pravijo kakor ti, da so celo veselji, če ne vedo, da sindikat kaj prireja. Ti pa niti ne veš, zakaj se razburjaš. Saj ne veš, kaj smo delili.

— Bomo že napravili preiskavo, falot! Pretresti je treba, kaj počenjate za grmom! Se bomo že pozanimali, kaj dela odbor! Izvolili bomo druge poštene ljudi! Delavne, ki bodo kaj naredili za sindikat! Kaj pa naš sindikat sploh dela? Kaj pa more pokazati?

Prav, prav, tovariš, tako se je treba zanimati za sindikat! Povprašati je treba, kaj delamo in vprašati, ali bi tudi zate imeli kakšno delo. Od časa do časa je treba obiskati tudi kakšno sindikalno prireditve, recimo vsaj prevzem zvezne

prehodne zastave. Na tisti prireditvi smo razdelili kupone za večerjo tistim, ki so se pač udeležili prireditve, ne da bi poprej razbojnali, češ po slovesnosti bo skupna večerja kolektiva. Zakaj tedaj bi bila udeležba zares lepa — pri večerji. Marsikdo bi se celo potrudil stopiti v sindikalno dvorano, vsaj ob koncu prireditve.

No, komaj sem začel razmišljati o sindikalnem življenju ali mrtvilu, pa moram končati. Vendar se mi vsiljuje še nešteto nadležnih misli. Zakaj ni na primer nihče »ožigosal« sindikata v »Črno na belem«? Zakaj ni naš strokovnjak za plan razčlenil izpolnjevanja plana za prvo četrtletje? Zakaj ni naš najmarljivejši sindikalni delavec opisal našega predvolivnega tekmovanja z drugimi grafičnimi kolektivi? Zakaj ni nihče napisal v slovo nekaj ganljivih besed o naši sindikalni knjižnici, ki se poslavlja, ker je pri nas ni hotel nihče niti poznati? Zakaj... zakaj... zakaj???

ŠAH

Naše ekipno tekmovalje

Bliža se prvi maj, delavski praznik. Treba bo polagati račune o dvomesečnem delu glede na tekmovalje v raznih točkah s Slovenskim poročevalcem. Šahisti »Ljudske pravice« imamo občutek, da smo se trudili prispevati čim več za uspeh naše podružnice. Šahiralj smo prav pridno, sicer samo enkrat tedensko, toda takrat resno in, kar je najvažnejše, množično. Osem oddelkov se je vsako sredo popoldne zbralo okoli šahovnice in se pomerilo v plemeniti borbi. Pa ne samo to. Šah nas je tudi sicer zblížal. Delavci in nameščenci, zaposleni v enem podjetju, so se med seboj spoznali, postali so si dobri prijatelji in to priliko jim je nudil šah. Ni šah samo tisto premikanje figur po šahovnici, pač pa igra njegov vzgojni moment veliko vlogo. To je tudi ena bistvenih plati šaha samega.

Tekmovalje pa se je razvijalo takole:

1. kolo: Kmečki glas — Skladišče 3½ : ½, Pisarna — Bakrotisk 3:1, Klišarna — Litografija I. 3:1, Knjigovoznica — Litografija II. 4:0.

2. kolo: Kmečki glas — Litografija II. 3:1, Pisarne — Skladišče 4:0, Litografija I. — Knjigovoznica 2:2, Bakrotisk — Klišarna 2:2.

3. kolo: Litografija I. — Litografija II. 4:0, Knjigovoznica — Bakrotisk 2:2, Klišarna — Skladišče 4:0, Pisarne — Kmečki glas 3:1.

4. kolo: Klišarna — Pisarne 3:1, Knjigovoznica — Skladišče 3:1, Kmečki glas — Litografija I. 2:2, Litografija II. — Bakrotisk 2½ : 1½.

5. kolo: Knjigovoznica — Pisarne 2:2, Litografija II. Skladišče 3½ : ½, Bakrotisk — Litografija I. 3:1, Klišarna — Kmečki glas 3:1.

6. kolo: Bakrotisk — Kmečki glas 4:0, Klišarna — Knjigovoznica 3:1, Litografija I. — Skladišče 4:0, Pisarne — Litografija II. 2:2.

7. kolo: Knjigovoznica — Kmečki glas 4:0, Pisarne — Litografija I. 2½ : 1½, Klišarna — Litografija II. 3:1, Bakrotisk — Skladišče 4:0.

Izmed 32 igralcev je bilo 13 mladincev in tri mladinke, kar je zelo razveseljivo število. Posamezniki so imeli tele uspehe: vseh sedem dosegljivih točk sta dobila samo Fiker in Hren, sledi Podlesnik šest; Medved, Privšek, Srakar, Klančar, Sintič, Aljančič in Rozanc po pet; Šavs štiri in pol; Sedevčič, Merlak, Beranek, Kmetič po štiri itd. Nadalje so bili uspešni Zupan, ki je igral pet partij in vse dobil; Potočnik pa je dobil iz treh iger tri točke. Zelo dobro je igrala tudi Jožica Fink, ki je iz petih partij dosegla štiri zmage! Zgled vztrajnosti pa je bil Jakopin, ki je v družbi s Tončko Dovč predstavljal ekipo Skladišče — Knjigovoznica do konca turnirja kljub temu, da oba prijavitelja iz Knjigovoznica nista prihajala na igranje.

To šahiranje je šahovsko življenje v našem podjetju zelo razgibalo in jeseni bomo podobno tekmovalje zopet priredili.

št.	Imena	1	2	3	4	5	6	7	8	Točke
1	Klišarna		3	2	3	3	3	3	4	21
2	Knjigovoznica	1		2	2	2	4	4	3	18
3	Bakrotisk	2	2		1	1	4	1½	4	17½
4	Pisarna	1	2	3		2½	3	2	4	17½
5	Litografija I.	1	2	1	1½		2	4	4	15½
6	Kmečki glas	1	0	0	1	2		3	3½	10½
7	Litografija II.	1	0	2½	2	0	1		3½	10
8	Skladišče	0	1	0	0	0	½	½		2

Hren Lado

»Pohlevni« Celjani na smučarskem tekmovalju

V 4. številki sindikalnega glasila celjskih grafičarjev, ki ima lep naslov »Naš tovariš«, čitamo precej dolg članek o smučarskem prvenstvu grafičarjev Jugoslavije, ki je bilo 4. in 5. marca letos v Kranjski gori. Napisal ga je tov. Brunšek Viktor, ki je bil menda tudi vodja ekipe Celjanov, ki so na tem prvenstvu tekmovali. Namen tega članka je, da bi skušal po vrsti izpodbijati nestvarnost, katere navaja tov. Brunšek v imenu »pohlevnih« tovarišev iz Celja. Že v začetku bi povedal, zakaj navajam besedo »pohlevni« že drugič, da ne bo kdo v zmoti in bi mislil, da gre menda za kakšno žalitev. Ne, to ni moj namen. Besedo »pohleven« uporabljajo Celjani v svojem članku zato, ker ponavadi niso pohlevni in če le mogoče izzovejo kakršnih koli spor ali pa se »bunijo« (tudi to besedo večkrat uporabljajo v članku), tako da je še vedno prišlo skoraj pri vseh fizikalnih srečanjih med Ljubljancami in Celjani do sporov ali do »pobun« (po celjsko).

Pa preidimo k stvari sami. Najprej nam očitajo, da so prišli v Kranjsko goro ponoči in ni bilo na kolodvoru nikogar, ki bi jim pokazal, kje bodo prenočili in da so tavalili in se sprehajali v mrazu po Kranjski gori. Vse sindikalne podružnice grafične industrije so bile obveščene, da naj pridejo v Kranjsko goro v petek, ker je bilo prej nemogoče dobiti prenočišča in je prireditelj začel s organizacijo šele ta dan ter bi v tem primeru tovariše iz Celja prav gotovo kdo pričakal na kolodvoru. Ker pa so prišli že v četrtek, bi morali biti pripravljeni, da gredo na slepo. Kajti v Kranjski gori v zimski sezoni ni lahko dobiti stanovanja, s čemer je imel »Grafičar« težke skrbi. In to je bil razlog, da so se Celjani že takoj ob prihodu »pobunili«. Niso vzeli v obzir nepredvidenih težav, ki pri takih prireditvah nastajajo, ampak so se takoj pokazali kot pravi »športniki« in »tovariši« ter zagrozili, da se bodo takoj vrnili v Celje. Vidite, pa pravijo, da so »pohlevni« in da se nikoli ne »bunijo«. To je bilo — kot že omenjeno — že prvi dan, morda pol ure po prihodu vlaka!

Prav tiste dni je bila v Kranjski gori velika stiska za stanovanja. Zato je prireditelj skrbel, da bodo, čim bo mogoče, dobili vsi tisti, ki so imeli slaba prenočišča, druga. Zato smo gledali v prvi vrsti na tovariše, ki so prišli na tekmovalje iz drugih mest, da jim pripravimo ugodnejša mesta. Pa so se Celjani spet »pobunili«, ker so morali iti spat 2 km daleč iz Kranjske gore (mimogrede povedano, da so bili tam nameščeni tudi tovariši iz Zagreba in precej Ljubljancov). Kdor pa ve, kaj pomenita 2 km za smučarja, se bo pač smejal očitku, da je bil tako daleč iz Kranjske gore. Drugi očitke, da je bila po sobah hotela »Kresnice« plesnoba in mokrota, pa ni naša krivda in tudi nismo imeli namena, da bi jih nalašč poslali tja, kajti o kakih plesnobi in mokroti nam ni bilo znano. Tovariši iz Celja se bodo morali obrniti drugam kar se plesnobe tiče. Tudi Zagrebčani so stanovali tam, pa so se zelo pohvalili. Torej zopet »pobuna« brez vzroka.

Ugotavljam pa, da v njihovem listu ni nikake graje glede hrane, s katero je imel prireditelj toliko skrbi. In če že ne čemo priznati, da je bila dobra in obilna, in obroki premažni, rajši molčijo, kajti grajati je lahko, hvaliti pa težko, zlasti Celjanom.

Sedaj pa tekmovalje samo: V soboto dopoldne je bil tek na 8 km. Proga je bila dobro markirana in točno razložena vsem tekmovalcem. Celjani nam očitajo, da so vsi Ljubljancami vozili pravilno in

da nihče izmed njih ni zašel, ker so baje progo morali poznati. No, tukaj bom pa kratek. Zagrebčani, Mariborčani in Celjani in zmagovalec v tem teku — Beograjčan — so bili v Kranjski gori vsi vsaj en dan prej, medtem ko so Ljubljancami prišli v petek zvečer, zgodaj jutraj v soboto je bilo zrebanje in so vsi takoj odšli na start, tako da ni bila proga nobenemu Ljubljancu znana.

Izmed 35 tekmovalcev v teku na 8 km so prevozili progo skoraj vsi pravilno in če so bili ravno med Celjani taki, ki so zašli, pa ni krivda ne prireditelja in ne »Ljubljancov«. Seveda »bunijo« se Celjani, ker jih je prav tisti celjski tovariš, ki je zaradi »slabe« markacije zašel, toliko stal, da niso pri končnem ocenjevanju prišli v poštev kot najboljša ekipa.

Popoldne istega dne je bil smuk. Tukaj se pa Celjani niso »bunili«, ker so imeli v svoji sredi nespornega zmagovalca, čeprav ta tovariš ni tiskar, prav tako ne v nedeljo, ko je bil slalom in je bil zmagovalec isti tovariš, kot prejšnji dan v smuku. Pravijo pa, da se zato niso »bunili«, ker jim Ljubljancami pač niso mogli izločiti zmagovalca. To je res. Saj ne moreš nobenega izločiti, če zasede kakršno koli mesto, če je tekmoval tako kot je treba vsakemu pravemu športniku. Če pa hočeš svoje tekmovalce vsiliti na boljša mesta ali pa očitati krivdu drugemu in ne tistemu, ki je zašel, takrat pa pride do tega, da se je treba »buniti«. Celjani to dobro vedo in tudi znajo. Saj smo bili na več prireditvah, ki so jih prirejali celjski grafičarji, pa so se vedno »bunili«, v prvi vrsti oni, ko je šlo bodisi za prva mesta v atletiki ali pa pri nogometnih nastopih. In lansko leto v Planici na smučarskih tekmah? Kdo se je največ »bunil« in kdo je bil najbolj »pohleven«?

Če bi omenil še očitke v Kranjski gori — ne v njihovem glasilu — da je zasedel prvo mesto Beograjčan zato, ker ga je sodniški zbor spravil na prvo mesto samo da bi Celjani izpadli iz končne klasifikacije kot najboljša ekipa — mislim, da so se s tem pokazali Celjani tudi v tem pogledu — kar se tiče očitkov na račun sodniškega zbora — zares pravi mojstri v iskanju prilik za »bunjere«.

Se nekaj o hvaležnosti. Tovariši iz Celja nam ne smejo zameriti, da jim to očitamo. Tudi naj bi to ne bil očitke, ampak samo pripomba. Pravijo, da so se jim Zagrebčani čudili, da se niso »bunili« — kaj, kako so skromni! — in da so za svoja prva mesta dobili »tolazilna« darila. Mi bi jim bili zelo hvaležni, če bi nam razložili, kaj se jim zdi »tolazilna« darila in kaj darila sploh. Nam in tudi Celjanom je dobro znano, kako težko je priti do kakršnega koli bodisi športnega artikla, še bolj težko pa do tekstilnega blaga; zato nas izjava o »tolazilnih« darilih zelo preseneča. Omenimo naj samo še to, da so bili edino celjski grafičarji tisti, ki so potožili, da nimajo finančnih sredstev, pa bi se tekem radi udeležili in jim je »Grafičar« priskočil na pomoč ter jim plačal iz lastnih sredstev hrano in stanovanje. Denar, s katerim razpolaga »Grafičar«, pa je denar vseh Ljubljancov, zaradi katerih se tovariši iz Celja vedno in povsod »bunijo«.

Groziti s tem, da naj drugič Ljubljancami kar sami tekmujejo, pa ni športno in kaj takega izjavljajo lahko samo taki športniki, ki hočejo zmagovati tudi tam, kjer ne morejo. Takih športnikov pa naša socialistična Jugoslavija ne mara.

Goslar Egon,
podpredsednik ŠD »Grafičar«.